



ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Elišky Cihlářové a soudců JUDr. Ladislava Hejtmánka a JUDr. Jaroslava Hubáčka v právní věci stěžovatele **H. N. T. T.**, zastoupeného JUDr. Petrem Rydvanem, advokátem se sídlem v Liberci 2, Kostelní 10/5, za účasti **Celního ředitelství v Ústí nad Labem**, se sídlem v Ústí nad Labem, Elišky Krásnohorské 2378/24, v řízení o kasační stížnosti proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem, pobočka Liberec ze dne 17. 2. 2005 č. j. 59 Ca 64/2004 - 28,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Rozsudkem Krajského soudu v Ústí nad Labem, pobočka Liberec ze dne 17. 2. 2005, č. j. 59 Ca 64/2004 - 28 byla zamítnuta žaloba stěžovatele proti rozhodnutí Celního ředitelství v Ústí nad Labem (dále jen „celní ředitelství“) ze dne 19. 4. 2004, č. j. 2951/04-2001/21, kterým bylo zamítnuto jeho odvolání proti rozhodnutí Celního úřadu v Liberci ze dne 26. 2. 2004, č. j. E 295-04/04-1063-01/SD 002-R, jímž byla stěžovateli uložena sankce propadnutí 562 lahví lihovin podle ust. § 135 odst. 5 zákona č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních, ve znění účinném do 30. 6. 2005 (dále jen „zákon o spotřebních daních“), neboť stěžovatel v rozporu s ust. § 133 odst. 1 citovaného zákona prodával lihoviny na tržišti u celního přechodu S. V odůvodnění rozsudku krajský soud uvedl, že stěžovatel ani celní ředitelství nezpochybňovali, že by k vystavení, nabídce nebo prodeji lihovin nedošlo na tržnici, a to ve stánku, jehož užívání bylo povoleno kolaudačním rozhodnutím. Až při jednání přednesl právní zástupce stěžovatele žalobní bod směřující k posouzení otázky, zda prodejní prostor u obce S. naplnil znaky tržiště ve smyslu ust. § 132 písm. d) zákona o spotřebních daních, přičemž tento žalobní bod výslovně nebyl uveden v žalobě. S ohledem na dispoziční zásadu a uplynutí lhůty pro rozšíření žaloby o další žalobní body (§ 72 odst. 1 s. ř. s.) se krajský soud tímto žalobním bodem nemohl zabývat. Předmětem sporu

tak byl pouze výklad ust. § 133 odst. 1 zákona o spotřebních daní, který taxativně vymezuje místa, kde je prodej lihovin zakázán. Prodej lihovin je zakázán na tržištích, tržnicích a mimo provozovny určené k prodeji zboží a poskytování služeb kolaudačním rozhodnutím. A contrario platí, že lihoviny lze prodávat mimo tržiště, mimo tržnice a v provozovnách určených k prodeji a poskytování služeb kolaudačním rozhodnutím. Zákon stanoví pouze zákaz, ze kterého lze dovodit, kde je možné lihoviny prodávat. Třetí možnost, a to prodej lihovin ve zkolaudované provozovně (stánku) na tržišti, není možná. Na základě logického výkladu citovaného ustanovení vyjádřil krajský soud souhlas se závěry správních orgánů.

Stěžovatel v kasační stížnosti podané v zákonné lhůtě z důvodů uvedených v ust. § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s. označil napadený rozsudek za nezákonný a dále uvedl, že má za to, že trpí vadami řízení a je nepřezkoumatelný. Poukázal na to, že již v žalobě namítal, že alkohol nenabízel ani na tržnici, ani na tržišti, ale ve stavbě určené k prodeji balených nápojů. Podle názoru stěžovatele je v ust. § 133 odst. 1 zákona o spotřebních daních stanoveno, že prodej alkoholických a tabákových výrobků je zakázán na tržištích, tržnicích a mimo provozovny určené k prodeji zboží a poskytování služeb kolaudačním rozhodnutím podle zvláštního předpisu. Z logiky věci a gramatického výkladu pak lze dovodit, že prodej lihovin a tabákových výrobků je povolen v tzv. kamenném obchodě, který je zkolaudován pro jejich prodej, neboť v opačném případě by byli omezeni ti, kteří mají oprávnění k prodeji tohoto zboží v provozovně na základě kolaudačního rozhodnutí. Prostor zkolaudované prodejny vytváří svůj vlastní prostor, který je obestavěn bez volného přístupu, a který je nutné z provozu tržiště nebo tržnice jednoznačně vyloučit. Tento právní názor je shodný s právním názorem veřejného ochránce práv a ministerstva průmyslu a obchodu. Stěžovatel nad rámec uvedených skutečností namítal, že žalobní bod směřující k posouzení otázky, zda prodejní prostor u hraničního přechodu S. – M. naplňuje znaky tržiště, uvedl již v žalobě, v níž tvrdil, že alkohol k prodeji nenabízel ani na tržnici ani na tržišti. Proto se domáhal zrušení napadeného rozsudku a vrácení věci krajskému soudu k dalšímu řízení.

Celní ředitelství ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedlo, že v dané věci na základě návrhu veřejného ochránce práv bez ohledu na probíhající soudní řízení předložilo spisový materiál k přezkoumání Generálnímu ředitelství cel, aby bylo zahájeno řízení o přezkoumání všech rozhodnutí, která byla vydána v souvislosti s nezákonně provedenou kontrolou dodržování zákazu prodeje tabákových výrobků a lihovin v lokalitě přechodu S. - M. Proto navrhlo, aby řízení bylo přerušeno do doby skončení přezkumného řízení.

Nejvyšší správní soud přezkoumal na základě kasační stížnosti napadený rozsudek v souladu s ust. § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s. v rozsahu a z důvodů, které uplatnil stěžovatel v kasační stížnosti a přitom sám neshledal vady uvedené v odst. 3 citovaného ustanovení, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

Stěžovatel v kasační stížnosti výslovně uplatnil důvody podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. a), b), d) s. ř. s. Důvod uvedený pod písm. a) citovaného ustanovení předpokládá nezákonnost posuzované právní otázky, důvody podřazené písm. b) citovaného ustanovení vyžadují vady řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu, nebo při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost, a pro tuto důvodně vytýkanou vadu soud, který ve věci rozhodoval, napadené rozhodnutí správního orgánu měl zrušit. Podle písm. d) citovaného ustanovení lze kasační stížnost podat z důvodu nepřezkoumatelnosti spočívající

v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí, popřípadě v jiné vadě řízení před soudem, mohla-li mít taková vada za následek nezákonné rozhodnutí ve věci samé.

Jak je však zřejmé z obsahu kasační stížnosti, stěžovatel v podstatě namítá pouze nezákonnost posuzované právní otázky, neboť neuvedl, v čem se liší zjištěný skutkový stav, z něhož správní orgány vycházely, od stavu skutečného, a ani netvrdil, v jakém směru je napadený rozsudek nepřezkoumatelný. Stěžovatel se totiž v popisu skutkových okolností nijak neodchyluje od skutkového stavu, z něhož při svém rozhodování vycházely správní orgány i krajský soud. Není tak sporu o tom, že stěžovatel prodával zboží ve zkolaudované stavbě nacházející se v areálu tržiště. Spornou je pouze otázka, zda se tím dopustil správního deliktu z hlediska výkladu ustanovení § 133 odst. 1 zákona o spotřebních daních. Proto se Nejvyšší správní soud v dalším zaměřil pouze na správnost posouzení relevantní právní otázky, tzn. přezkoumal napadený rozsudek na základě uplatněného stížního bodu ve smyslu ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.

Podle ust. § 133 odst. 1 zákona o spotřebních daních je na tržištích, v tržnicích a mimo provozovny určené k prodeji zboží a poskytování služeb kolaudačním rozhodnutím podle zvláštního právního předpisu zakázán prodej tabákových výrobků a lihovin.

Z citovaného ustanovení nesporně vyplývá, že jeho smyslem je zamezit prodeji předmětného zboží v uvedených prostorách. Podle tohoto ustanovení nemohou být tabákové výrobky a lihoviny prodávány ve vymezených prostorách (tržiště, tržnice), a to v zásadě bez ohledu na způsob tohoto prodeje (pultový či stánkový prodej). Citované zákonné ustanovení je totiž nutno vidět v jeho vazbě na ustanovení § 132 písm. a), d) a e) zákona o spotřebních daních. Podle písm. a) citovaného ustanovení je stánkem prostor ohraničený pevnou nebo přenosnou konstrukcí, zvláště která není spojena se zemí pevným základem, kde prodávající vystavuje, nabízí nebo prodává zboží; podle písm. d) citovaného ustanovení je tržištěm volně přístupný prostor, kde dochází k nabídce a prodeji zboží nebo poskytování služeb, přičemž tento prostor umožňuje sestavit určitý počet prodejních míst a může být nebo je vybaven stánky, pulty, stolky nebo obdobnými zařízeními, která jsou určena pro prodej zboží nebo poskytování služeb a podle písm. e) citovaného ustanovení je tržnicí vymezený uzavíratelný zastřešený nebo nezastřešený přístupný prostor, kde dochází k nabídce a prodeji zboží nebo poskytování služeb na místech pronajatých k tomuto účelu, přičemž tento prostor umožňuje sestavit určitý počet prodejních míst a může být nebo je vybaven stánky nebo jednoduchými objekty, popřípadě pulty, stolky nebo obdobnými zařízeními, která jsou určena pro prodej zboží nebo poskytování služeb. Pokud stěžovatel v kasační stížnosti namítal, že „z logiky věci a z gramatického výkladu“ plyne, že prodej tohoto zboží je povolen v tzv. kamenném obchodě, a to bez ohledu na to, kde se nachází, považuje Nejvyšší správní soud v této souvislosti za nezbytné poukázat na kolaudační rozhodnutí vydané, kterým bylo povoleno dočasné užívání stavby „tržnice S. – prodejní stánek č. 10 na p. p. č. 66/1 k. ú. S.“ – dočasná stavba jako prodejny balených potravin, balených nápojů a zeleniny s termínem trvání stavby do 31. 12. 2008. Je tak dostatečně zřejmé, že právní závěry krajského soudu i obou správních orgánů plně korespondují s dikcí i smyslem popsané zákonné úpravy, neboť prodejní stánek lze považovat za jednoduchý objekt, který může být součástí tržnice. Nejvyšší správní soud se proto s právním posouzením zákazu prodeje lihovin podle ust. § 133 odst. 1 zákona o spotřebních daních tak, jak jej provedl krajský soud, ztotožňuje. Krajský soud při výkladu citovaného ustanovení použil logického výkladu, který zdůvodnil a který vystihuje hypotézu právní normy.

Stěžovatel nedůvodně poukazuje na skutečnost, že takový výklad by znemožňoval výkon práva užívat takový prostor k prodeji zboží na základě kolaudačního rozhodnutí. Příslušnému podnikatelskému subjektu nic nezakazuje, aby v takové provozovně prodával to zboží, k jehož prodeji je zkolaudováno (v daném případě balené potraviny, balené nápoje a zeleninu). Pokud se však taková provozovna nachází v prostoru tržnice, je nutné uplatnit také ustanovení § 133 odst. 1 zákona o spotřebních daních. V této souvislosti je nutné uvést, že kolaudační rozhodnutí hodnotí zejména soulad provedení stavby s příslušnou dokumentací a tzv. veřejné zájmy (srov. ust. § 81 odst. 1 zákona č. 50/1976 Sb., ve znění pozdějších předpisů). Tyto zájmy jsou však již z povahy kolaudačního řízení spjaty se samotným užíváním stavby jako takové. V této souvislosti je nutno opakovaně poukázat na již citovaný obsah kolaudačního rozhodnutí ze dne 6. 10. 1998, č. j. 3705/98/10/DVŽP-0379. Na druhou stranu zákon o spotřebních daních zakazuje prodej určitého zboží (tabákových výrobků, lihovin) na určitých místech, a to nikoliv proto, že by prodej tohoto zboží byl z hlediska stavebního určení zkolaudované provozovny v rozporu se stavebním právem, neboť takové hledisko tento zákon nijak neuvádí ani nehodnotí, ale z hledisek jiných, např. zejména možnosti státu vybrat spotřební daň ve správné výši.

Krajský soud dále vycházel ze shodného tvrzení účastníků, že prodejní prostor u obce S. je tržnicí a že tuto skutečnost zpochybnil až zástupce žalobce při ústním jednání, tedy již po uplynutí zákonné lhůty pro takové uplatnění, s čímž stěžovatel nesouhlasil a namítal, že již v žalobě uvedl, že „alkohol k prodeji nenabízel ani na tržnici ani na tržišti“. Podle ust. § 75 odst. 2 věta první s. ř. s. přezkoumá soud napadené výroky rozhodnutí v mezích žalobních bodů, přičemž podle ust. § 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s. musí být ze žalobních bodů patrné, z jakých skutkových a právních důvodů považuje žalobce napadené výroky rozhodnutí za nezákonné nebo nicotné. Z formulace obsažené v žalobě, na níž stěžovatel poukazuje, nelze podle názoru Nejvyššího správního soudu dovodit, že tímto stěžovatel vymezil přezkum napadeného rozhodnutí v tom smyslu, že by zpochybňoval vymezení prostoru u obce S. jako tržnice. Takový výklad překračuje slovní vyjádření použité v žalobě a soud není ani povinen a ani oprávněn dovozovat za takové situace, co žalobce chtěl vyjádřit, resp. smysl jeho kusého vyjádření. Vzhledem k tomu, že stěžovatel tuto žalobní námitku řádně a konkrétně v žalobě nevymezil, krajský soud důvodně přezkoumal napadené správní rozhodnutí pouze v rozsahu žalobního bodu uplatněného v žalobě a nepostupoval nezákonně, když k žalobnímu bodu uplatněnému po uplynutí zákonné lhůty nepřihlédl.

Z důvodů výše uvedených není napadený rozsudek nezákonný, a proto Nejvyšší správní soud podle ustanovení § 110 odst. 1 s. ř. s. kasační stížnost zamítl. Ve věci rozhodl v souladu s § 109 odst. 1 s. ř. s., podle něhož rozhoduje Nejvyšší správní soud o kasační stížnosti zpravidla bez jednání, když neshledal důvody pro jeho nařízení.

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 1 větu první ve spojení s § 120 s. ř. s., podle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Stěžovatel v řízení úspěch neměl, proto mu nevzniklo právo na náhradu nákladů řízení a celnímu ředitelství žádné náklady s tímto řízením nevznikly.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 21. prosince 2006

JUDr. Eliška Cihlářová
předsedkyně senátu